

Szabó Csaba – Minkó-Miskovics Mariann

A rövid tűzfegyverek, illetve rövid löfegyverek transzferé és szállítása a vonatkozó közösségi- és hazai jogi szabályok szerint

1. Bevezetés

A rövid tűzfegyverekre, illetve rövid löfegyverekre¹ vonatkozó szabályozás szerepe és jelentősége a honvédelmi és rendvédelmi szervek számára, tekintettel arra, hogy ezekbe a csoportokba tartozó személyek egy része ténylegesen jogosult ezeket az eszközöket magánál tartani és – külön jogszabályokban meghatározott esetekben² – használni.

A használat mellett azonban elengedhetetlen ezen különleges jogállású csoportok részére annak ismerete is, hogy az általuk használt vagy használható, rendszeresített rövid tűzfegyverek, illetve rövid löfegyverek esetében milyen speciális szabályok vonatkoznak a szállításra,³ ideértve a határon átnyúló szállítás⁴ és az országon átnyúló szállítás

¹ Vö.: magyar szabályozásban rövid löfegyver vs. Európai uniós szabályozásban rövid tűzfegyver. Ennek összevetését lásd később, jelen tanulmány 2. pontjában kifejtve.

² Lásd például: *A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 52-57. §, a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről 2011. évi CXII. törvény 56-58. §.*

³ Jelen tanulmány kizárólag a kifejezett szállításra vonatkozó szabályokkal foglalkozik, tehát a rövid tűzfegyverekre, illetve rövid löfegyverekre az egyik rendeltetési helyéről másik rendeltetési helyére történő szállításával – a tanulmány kifejezett céljának bemutatás érdekében – nem.

⁴ Tekintettel arra, hogy a vonatkozó – és a későbbiekben részletesen ismertetésre kerülő – közösségi jogi szabályozás inkább a „*transzfer*” kifejezést alkalmazza, semmint a „*szállítás*” kifejezést, megkülönböztetve

szabályait is. Ezek a rendelkezések ugyanis közösségi jogi alappal rendelkezve és azt átültetve a magyar jogi szabályozás rendszerébe, meghatározzák, hogy milyen különleges szabályok az irányadók a rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek transzferére, illetve szállítására, amelyek érdemben befolyásolhatják a rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek ezen csoportok részére történő rendelkezésre állását. Emellett még nem került sor a rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek transzferének és szállításának gyakorlatára vonatkozó vizsgálat lefolytatására sem, pedig mindenképp érdemes megvizsgálni, elemezni és összehasonlítani a közösségi jogi szabályozás és annak implementációjaként megjelenő magyar szabályozás eredményeként létrejött és alkalmazott gyakorlatot, rámutatva a hasonlóságokra és az eltérésekre is.

2. A rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek transzferére és szállítására vonatkozó jogszabályi háttér bemutatása

A rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek transzferére és szállítására vonatkozó jogszabályi háttér két részre osztható: a közösségi jogi szabályozásra és a magyar jogi szabályozásra, amely a közösségi jogi szabályozás átültetésének tekinthető – kisebb-nagyobb eltérésekkel. Ennek alapján elsőként mindenképp a közösségi jogi szabályozás áttekintése szükséges, hogy ahhoz képest a magyar szabályozásban

egymástól a határokon átnyúló és a határokon belüli szállítást, így jelen tanulmány keretében a „*transzfer*” kifejezés kerül alkalmazásra a határokon átnyúló esetekben, kizárólag határokon belüli esetben kerül használatra a „szállítás” kifejezés.

megjelenő eltérések, különbségek áttekinthetők és értelmezhetők legyenek.

Elsőként ugyanakkor mindenképp érdemes tisztázni, hogy a rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek körébe pontosan milyen eszközök tartoznak, illetve ezekre az eszközökre hogyan alkalmazandó a későbbiekben bemutatandó, transzferre és szállításra vonatkozó szabályozás. Ennek eredményeként megállapítható, hogy a közösségi jog keretében a jogalkotó kifejezetten meghatározta a „*rövid tűzfegyver*” fogalmát⁵ azzal, hogy a megalkotott fogalom kizárólag polgári felhasználás esetén alkalmazandó, tehát nem tekinthető irányadónak a fegyveres erők, a rendőrség vagy a hatóságok általi (a továbbiakban együttesen: fegyverek szervek) a nemzeti jognak megfelelően történő megszerzésére és tartására, illetve a transzferekre sem.⁶ Ennek megfelelően tehát a rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek⁷ esetében el kell különíteni egymástól a polgári felhasználást, a fegyveres testületek általi használatot, a nem polgári (tehát védelmi célú) felhasználást, illetve a kettős felhasználást is. Így viszont – figyelemmel a rövid tűzfegyverekre, illetve rövid lőfegyverekre vonatkozó szabályozás által meghatározottakra –

⁵ A rövid tűzfegyver fogalmát a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/555 irányelvének 1. cikk (1) bekezdésének 1. pontja határozza meg. Rövid tűzfegyver eszerint az a tűzfegyver, amelynek csöve nem haladja meg a 30 cm hosszúságot, vagy amelynek teljes hossza nem haladja meg a 60 cm-t.

⁶ 2021/555/EU irányelv 2. cikk (2) bekezdés.

⁷ A tanulmány során a közösségi jogi szabályozás során végig a „rövid tűzfegyver” kifejezés használatára kerül sor, míg a magyar szabályozás bemutatása esetében a „rövid lőfegyver” kifejezés alkalmazására kerül sor. Amennyiben mindkét szabályozás bemutatása történik, a kétségek elkerülése érdekében a „rövid tűzfegyver/rövid lőfegyver” megjelölés alkalmazása történik.

megkülönböztethető egymástól a védelmi termék transzfere, a kettős felhasználású termék transzfere⁸ és a polgári felhasználású termék szállítása.

A közösségi joggal szemben ugyanakkor a magyar jog műszaki jellemzők segítségével határozza meg a rövid lőfegyverek fogalmát, de csak a polgári felhasználású termékek területén.⁹ Eszerint a lőfegyverek¹⁰ egyik típusa a rövid lőfegyver.¹¹ A nem polgári, tehát védelmi felhasználású fegyverekre vonatkozó szabályozás nem foglalkozik a rövid lőfegyverek fogalmának meghatározásával, ugyanakkor nem jelenthető ki egyértelműen, hogy a szabályozás nem terjed ki ezekre az eszközökre, tekintettel arra, hogy az egyes jogszabályok mellékleteiben is szerepelnek az ilyen eszközök, még akkor is, ha ebben az esetben kifejezett jogszabályi fogalom nem került megalkotásra.

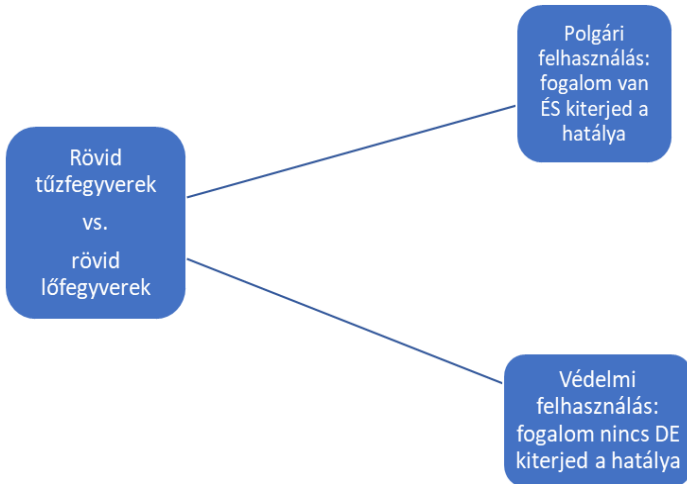
Az egyes közösségi jogi és magyar jogi szabályozás esetében a rövid tűzfegyverek/rövid lőfegyverek vonatkozó szabályozás az alábbiak szerint értelmezhető:

⁸ Jelen tanulmány keretei között kizárólag a védelmi termékek – rövid tűzfegyverek – és a polgári felhasználású termékek – rövid lőfegyverek – vizsgálatával foglalkozunk, tekintettel arra, hogy ezen eszközök körében viszonylag kevés a kettős felhasználású termék.

⁹ *A lőfegyverekről és lőszeréről szóló* 2004. évi XXIV. törvény (a továbbiakban: „Lftv.”) 1. § (2) bekezdés.

¹⁰ Az Lftv. 2. § 16. pontja szerint lőfegyvernek tekinthető a tűzfegyver, valamint az a légfegyver, amelyből 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú, szilárd anyagú lövedék lőhető ki.

¹¹ Lftv. 2. § 28. pont.

1. számú ábra: A közösségi jogi és magyar jogi szabályozás és gyakorlat

2.1. A transzfer és a szállítása közösségi jogi szabályozása: kézilőfegyver vs kézfegyver vs rövid tűzfegyver

A közösségi jogon belüli szabályozás viszonylag szűknek tekinthető, mivel három releváns jogszabály alkotja a vonatkozó szabályrendszert. A védelmi (katonai) vonatkozású termékek transzferéről szóló parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: 2009/43/EK irányelv)¹², a kettős felhasználású termékekről szóló tanácsi rendelet (a továbbiakban: 428/2009/EK rendelet),¹³ illetve a korábban hatályos¹⁴

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2009/43/EK irányelve (2009. május 6.) a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről.

¹³ A Tanács 428/2009/EK rendelete (2009. május 5.) a kettős felhasználású termékek kivitelére, transzferjére, brókertevékenységére és tranzitjára vonatkozó közösségi ellenőrzési rendszer kialakításáról.

fegyverekre vonatkozó tanácsi irányelv (a továbbiakban: 91/477/EGK irányelv)¹⁵, valamint Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/555 irányelve (2021. március 24.) (a továbbiakban: 2021/555/EU irányelv)¹⁶ a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről (polgári). A szabályozáshoz emellett kapcsolódnak – rendkívül kis számban – közösségi bírósági határozatok is. A korábban hatályos 91/477/EGK irányelv célja – figyelemmel a preambulumban foglaltakra – a belső piaci célkitűzések és a polgári lőfegyverekkel kapcsolatos biztonsági követelmények egyensúlyának megteremtése. A vonatkozó irányelvet először 2008-ban vizsgálták felül a 2008/51/EK irányelvvel,¹⁷ amelynek keretében pontosításra került – többek között – a lőfegyver fogalma, módosították a lőfegyverek megszerzésének, tartásának és nyilvántartásának feltételeit. Ezt követően a következő módosításra 2017-ben került sor a 2017/853/EK irányelv¹⁸ megalkotásával. A 2017-es felülvizsgálat jelentős javulást hozott a biztonság terén, mivel jelentősen megnehezítette bizonyos nagy kapacitású tűzfegyverek, például a félautomata lőfegyverek legális úton történő beszerzésének lehetőségét, valamint nagymértékben

¹⁴ Az irányelvet a 2021/555/EU irányelv helyezte hatályon kívül 2021. április 23. napján.

¹⁵ A Tanács irányelve (1991. június 18.) a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről (91/477/EGK).

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/555 irányelve (2021. március 24.) a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/51/EK irányelve (2008. május 21.) a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról.

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/853 irányelve (2017. május 17.) a fegyverek megszerzésének és tartásának ellenőrzéséről szóló 91/477/EGK tanácsi irányelv módosításáról.

szigorította a rövid tűzfegyverek szállítására és transzferjére vonatkozó szabályozást. . A 91/477/EGK irányelv felülvizsgálata során a jogalkotó korlátozta a polgári lőfegyverek forgalmát és szállítását (beleértve a vadászati utókeresés céljából megszerezhető maroklőfegyvereket), valamint további jogokat és kötelezettségeket írt elő a magánszemélyek, kereskedők, közvetítők, gyűjtők és múzeumok számára. A szigorítások mellett rugalmasabb szabályok kerültek meghatározásra a vadászatra és a céllövészetre vonatkozóan a felesleges jogi és hatósági akadályok kiküszöbölése érdekében.

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az említett szabályozást megvizsgálva a jogalkotó a polgári felhasználású fegyverek esetében ragaszkodott a „*rövid tűzfegyver*” fogalmának alkalmazásához, a védelmi és kettős felhasználású fegyverek esetében egy teljesen új fogalom, a „*kézilőfegyver*” fogalmát használja.¹⁹

A rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek egyes fogalmai az alábbiak szerint foglalhatók össze, ideértve az összes közösségi jogi fogalmat is:

¹⁹ A kézilőfegyver fogalmát eredetileg az Európai Uniónak a kézi lőfegyverek és a könnyű fegyverek destabilizáló felhalmozódása és elterjedése elleni küzdelemhez történő hozzájárulásáról és az 1999/34/KKBP együttes fellépés hatályon kívül helyezéséről szóló együttes tanácsi fellépés (2002. július 12.) melléklete határozta meg.

KKBP közös fellépés: kézilőfegyver ²⁰	2009/43/EK irányelv: kézfegyver	2021/555/EU irányelv: rövid tűzfegyver
Katonai használatra: - géppuska (gépkarabély) - géppisztoly - automata golyószóró - felautomata puska ha ezeket egy fegyveres erő fegyvertípusaként fejlesztették ki és/vagy vezették be.	NINCS fogalom	Tűzfegyver, amelynek csöve nem haladja meg a 30 cm hosszúságot, vagy amelynek teljes hossza nem haladja meg a 60 cm-t

1.számú táblázat: A rövid tűzfegyverek közösségi jogi fogalmainak áttekintése

A fogalmi áttekintés után szükséges foglalkozni a jelen tanulmány tárgyát képező területtel, így az említett kézilőfegyverek, kézfegyverek, illetve rövid tűzfegyverek szállításával. A vizsgálat alapján kijelenthető ugyanakkor, hogy a 2009/43/EK irányelv foglalkozik a kézfegyvereknek az Európai Unió tagállamait érintő transzferével (tagállamból tagállamba), a 2021/555/EU irányelv pedig az Európai Unió tagállamain belüli szállítással (tagállamon belül).

A 2009/43/EK irányelv a biztonság és a stabilitás érdekében kimondja, hogy a védelmi vonatkozású katonai termékek transzfere a származási tagállam engedélyezése,

²⁰ Itt kizárólag a tűzfegyver/lőfegyver-jellegű fegyverekkel foglalkozunk, tehát az egyéb nagyobb űrméretű fegyverekkel, például: lövegek, gránát és aknavetők, stb. bemutatását a tanulmány céljának figyelembevételével mellőzzük.

illetve a címzett tagállamra vonatkozó biztosítékok tárgyát képezze és a katonai termékek Európai Unión belüli transzferére vonatkozó szabályok és eljárások egyszerűsítésével a belső piac megfelelő működésének biztosítása kerüljön megvalósításra. A 2009/43/EK irányelv meghatározza a „*transzfer*” fogalmát is, amely a védelmi vonatkozású termék átadása vagy szállítása egy szállító és egy valamely másik tagállamban található címzett között,²¹ amely a gyakorlatban azt jelenti, hogy a transzfer szükségszerűen legalább két tagállam között történik. A 2009/43/EK irányelv a transzfer lefolytatása tekintetében több engedélytípust határoz meg, amely lehet általános,²² átfogó,²³ illetve egyedi.²⁴ A transzferek követhetősége érdekében minden engedélytípushoz különböző adminisztrációs kötelezettségek kapcsolódnak, amelyek magukban foglalják például a tájékoztatási

²¹ 2009/43/EK irányelv 3. cikk 2. pont.

²² Általános transzferengedély kiadására akkor kerül sor, ha közvetlen felhatalmazás alapján történik az adott tagállam területén székhellyel rendelkező, valamint az engedélyben foglalt feltételeknek megfelelő szállítókat arra, hogy egy másik tagállambeli címzettek egy vagy több kategóriája számára történjen a védelmi vonatkozású termék (kézfegyver) transzfere. 2009/43/EK irányelv 5. cikk (1) bekezdés.

²³ Átfogó transzferengedélyt egy tagállam akkor ad ki, amennyiben egy egyedi szállító kérelmet nyújt be és ezzel védelmi vonatkozású termékek egy vagy több másik tagállambeli címzett számára történő transzferét engedélyezik legfeljebb három éves időtartamra (az engedély érvényességi ideje három év).

2009/43/EK irányelv 6. cikk (1) bekezdés, (2) bekezdés második mondata.

²⁴ Ezen speciális engedély kiadására egyedi szállító kérelme alapján kerül sor, amelynek révén a szállító kérelme alapján az adott tagállam a konkrét védelmi vonatkozású termékek konkrét mennyiségének csak egy címzett számára történő egyetlen – egy vagy több szállítmányt tartalmazó – transzferét engedélyezi meghatározott feltételek fennállása esetén. 2009/43/EK irányelv 7. cikk.

kötelezettséget,²⁵ a megfelelő tanúsítást²⁶ és a kiviteli korlátozások figyelembevételét is. Emellett – a belső piac vívmányainak figyelembevételével – a tagállamok a vám eljárások terén is együttműködnek és rendszeresen átültetik a frissített jegyzékét a védelmi vonatkozású termékeknek.²⁷ Megjegyzendő, hogy ezen szabályozás a tagállamokat tekintve alapvetően kielégítőnek tekinthető, tekintettel arra, hogy jelenleg²⁸ még nem került sor bírósági eljárás kezdeményezésére az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: „EuB”) előtt.

A 2021/555/EU irányelv a (rövid) tűzfegyverek tekintetében tartalmazza a szállításra vonatkozó szabályokat, ideértve a nem személyesen, hanem távollévők között kötött szerződések esetére is,²⁹ azonban egyáltalán nem tartalmazza a szállítás, illetve a transzfer fogalmait. A szabályozás azonban – a 2009/43/EK irányelvben foglaltaktól eltérően – lényegesen

²⁵ A tájékoztatási kötelezettség a szállítók irányából áll fenn és a címzettek és az illetékes hatóságok felé áll fenn.

²⁶ A megfelelő tanúsítás ebben az esetben magában foglalja az adott tagállam által felállított megfelelően működő tanúsító szervezet felállítását, akkreditációt, működtetését és annak biztosítását, hogy ezen szervezet képes ellátni a feladatát és a más tagállamból érkező védelmi vonatkozású termékek – kézi fegyverek – transzferének ellenőrzését.

²⁷ A védelmi termékek jegyzékének frissítése az Európai Bizottság feladata, annak érdekében, hogy ez a jegyzék összhangban álljon az Európai Unió közös katonai listájával, amelynek frissítésére legutoljára 2020-ban került sor. A következő frissítésre előreláthatólag 2022. tavaszán kerül majd sor, azonban – figyelemmel az eddigi frissítésekre – nem várható a kézi fegyverekre vonatkozó kategóriák és egyáltalán, a szabályozás ilyen jellegű módosulása.

²⁸ Jelen kézirat lezárásának idejéig, tehát 2022. január 12. napjáig.

²⁹ Ennek alapján megjegyzendő, hogy mivel a szabályozás ezen lehetőségről is rendelkezik, hogy egyes tagállamokban lehetőség nyílik meghatározott, az irányelv hatálya alá tartozó fegyvereknek távollévők közötti megkötésére is. 2021/555/EU irányelv 16. cikk (1) bekezdés.

enyhébb rendelkezéseket tartalmaz, kevesebb adminisztrációs kötelezettséget állít fel, azok is inkább formai kötelezettségeknek tekinthetők, külön kivételi köröket³⁰ meghatározva. Ugyancsak érdemi könnyítést jelent a szállítás esetében az, hogy a tagállamok a többi tagállam rendelkezésére bocsáthatnak egy listát azokról a (rövid) tűzfegyverekről, amelyek területére történő szállításához nem szükséges előzetes hozzájárulás.³¹ Azonban a 2009/43/EK irányelvben foglaltakkal ellentétben ezen irányelv jóval részletesebben foglalkozik a szállítás feltételeinek szabályozásával, ideértve az engedély időtartamát, a nemzeti okmányok kölcsönös elismerését is.

Megjegyzendő, hogy a 2021/555/EU irányelv viszonylagos frissessége miatt még nem került sor bírósági eljárás kezdeményezésére az EuB előtt, azonban az említett irányelv közvetlen előzményének minősülő 91/477/EGK irányelv esetében a szállítás terén is több ítélet meghozatalára került sor. Az ítéletek közül mindenképp kiemelkedik a Zeman k. Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Žiline, C-543/12. számú ügy (a továbbiakban: „Zeman-ügy”), amely az európai tűzfegyvertartási igazolvány megtagadásának kérdéskörével foglalkozott. Zeman véleménye szerint ugyanis az európai tűzfegyvertartási igazolvány részére történő kiállításának megtagadása – többek között – ellentétben áll a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való joggal, amelyből a fegyvertartó személyének védelmét szolgáló tűzfegyver szállításához fűződő jog ered.³² A Zeman ügyével

³⁰ Ilyen kivételi körnek tekinthetők például egyes esetekben a kereskedők, illetve a három éves időtartamra kiadott speciális engedélyek. 2021/555/EU irányelv 16. cikk (2) második bekezdés második albekezdés, (3) bekezdés.

³¹ 2021/555/EU irányelv 16. cikk (4) bekezdés.

³² C-543/12. sz. 33. pont.

foglalkozó bíróság ugyanakkor előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett, amelyben hivatkozott a szabad mozgást élvező személy birtokában lévő fegyverrel visszaélés veszélyére – figyelemmel az arányosság követelményére.³³ Az EuB – figyelemmel a 91/477/EGK irányelv módosításaira – megállapította, hogy a 91/477/EGK irányelv egyes preambulumbekendései értelmében cél a belső piac megvalósítása, a fegyverekre vonatkozó jogszabályok összehangolása. Emellett az EuB szerint szükséges megfelelő hatékony szabályok alkalmazása szükséges, amelyek lehetővé teszik a tagállamokon belül a tűzfegyverek más tagállamba történő szállításának ellenőrzését.³⁴ A Zeman-ügy mellett még érdemes foglalkozni az Albert Buhagiar és társai kontra The Queen és Minister of Justice, C-267/16. számú üggyel (a továbbiakban: „Buhagiar-ügy”) is, amelyben ugyancsak felmerült a szállítás kérdésköre, bár sokkal inkább az Egyesült Királysághoz tartozó Gibraltár jogállása vonatkozásában. Az alapjogvita tárgyának alapja az európai tűzfegyvertartási igazolvány kiállításának elutasítása volt, mivel a 91/477/EGK irányelv átültetésére Gibraltárban nem került sor (nem alkalmazandók az áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezések).³⁵ Az EuB ebben az esetben hivatkozott a Zeman-ügyre, emellett rögzítette, hogy a szállítások a közbiztonságra csekély kockázatot jelentenek az európai tűzfegyvertartási igazolvány használata mellett.³⁶ Érdemes még a szállítással kapcsolatban foglalkozni a Cseh Köztársaság felperes által Magyarország és Lengyel Köztársaság beavatkozása mellett az Európai Parlament és az Európai Unió

³³ C-543/12. sz. 34. pont.

³⁴ C-543/12. sz. 42-43. pontok.

³⁵ C-267/16. sz. 30-32. pontok.

³⁶ C-267/16. sz. 43, 55., 58. pontok.

Tanácsa alperesek ellen, a Francia Köztársaság és az Európai Bizottság támogatása mellett lezárult C-482/17. számú ügygel (a továbbiakban: C-482/17. sz. ügy) is, amely alapvetően a hatáskör-átruházás elvének, az arányosság elvének és a jogbiztonság és a bizalomvédelem elvének, illetve a hátrányos megkülönböztetés elvének megsértésével foglalkozott. Az EuB ebben az ügyben rögzítette, hogy a tűzfegyvereknek a tagállamokon belüli szállításának ellenőrzése a 91/477/EGK irányelv révén könnyebbé vált és ennek eredményeként a kölcsönös bizalom is nagyobb lesz a közbiztonság védelme területén. Az EuB megállapította továbbá, hogy a 91/477/EGK irányelv alapelve a fegyverek mozgásának tilalma, kivéve, ha a 91/477/EGK irányelvben előírt eljárások megfelelő betartására kerül sor.³⁷

A fentiek alapján megállapítható, hogy a közösségi jogi szabályozás alapvetően nem helyez különösebb hangsúlyt a rövid tűzfegyverek jogi szabályozására, a megalkotott jogszabályok – irányelvek – alapvetően kisebb módosításokat leszámítva tartalmilag állandónak tekinthetők és a fogalmi pontatlanságok ellenére sem került sor kiemeltebb jelentőségű ítélet meghozatalára.

2.2. A magyar szabályozás bemutatása: kézfegyver vs rövid lőfegyver szállítása

A magyar szabályozás – hasonlóan a már ismertetett közösségi jogi szabályozáshoz – alapvetően két részre osztható: katonai (védelmi) felhasználás és polgári felhasználás. A katonai felhasználás esetén a szabályozás alapját a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIV. törvény (a

³⁷ C-482/17. sz. 46-47. pontok.

továbbiakban: „Httv.”) és végrehajtási rendelete, a haditechnikai tevékenység engedélyezésének és a vállalkozások tanúsításának részletes szabályairól szóló 156/2017. (VI. 16.) kormányrendelet (a továbbiakban: Htkr.) képezik, polgári felhasználás esetén pedig az Lftv. és annak végrehajtási rendelete, a fegyverekről és lőszerokról szóló 253/2004. (VIII. 31.) kormányrendelet (a továbbiakban: „Lfkr.”) határozza meg a rövid lőfegyverekre vonatkozó részletszabályokat. Ezek a jogszabályok – elméletileg – teljes mértékben átültették az előző pontban már részletesen bemutatott közösségi jogi szabályozást.

A fentiek alapján ugyanakkor mindenképp érdemes összehasonlítani a rövid tűzfegyverekre, illetve rövid lőfegyverekre vonatkozó szabályozás fogalmait is:

Httv.: kézifegyver	Htkr.: kézifegyver	Lftv.: rövid lőfegyver	Lfkr.: rövid lőfegyver
NINCS fogalom	Huzagolatlan csövű fegyver 20 mm-nél kisebb kaliberrel	olyan lőfegyver, amelynek csöve nem haladja meg a 30 cm hosszúságot, vagy amelynek teljes hossza nem haladja meg a 60 centimétert	NINCS fogalom

2.számú táblázat: A kézifegyver/rövid lőfegyverek fogalmainak áttekintése

A fentiek alapján megállapítható, hogy a védelmi felhasználás és a polgári felhasználás teljesen eltérő módon szabályozza a két alapvetően hasonló lőfegyvertípust, amelynek viszont az az eredménye, hogy egyes fegyverek mindkét csoportba tartozhatnak, amely viszont a transzfer és a szállítás

tekintetében okozhat – leginkább a szállító számára – adminisztrációs fennakadásokat és többletköltségeket az engedélyezés terén.

A magyar jog, így különösen a Htkr. kifejezetten meghatározza, hogy mely cselekmény minősül transzfernek, amely leginkább azért tekinthető különlegesnek, mert eltér a Htkr. alapját jelentő 2009/43/EK irányelvben foglaltaktól, annál lényegesen alaposabb és részletesebb. A transzfer ezen jogszabály szerint ugyanis uniós árunak minősülő haditechnikai eszköz átadása vagy szállítása egy Európai Unió tagállamában lévő szállító és egy valamely másik tagállamban található címzett között, amely lehet kiszállítás vagy beérkezés.³⁸ Az eltérés az alábbiak szerint hasonlítható össze:

2009/43/EK irányelv	Htkr.
védelmi vonatkozású termék	uniós árunak minősülő haditechnikai eszköz
átadása vagy szállítása	átadása vagy szállítása
egy szállító és egy valamely másik tagállamban található címzett között	egy Európai Unió tagállamában lévő szállító és egy valamely másik tagállamban található címzett között, amely lehet: a) kiszállítás: b) beérkezés:

3.számú táblázat: A transzfer fogalma a közösségi és a magyar jogban

A 3. számú táblázat alapján megállapítható, hogy a transzfer fogalma alapvetően eltér a közösségi jogban és a

³⁸ 156/2017. (VI. 16.) Korm. rendelet 2. § 21. pont.

magyar jogban, amelynek valószínűleg az eltérő fogalomhasználat, illetve a fordításokból adódó eltérések lehetnek az indokai, ugyanakkor a fogalmak esetében a célok és a cselekmények teljes egészében megegyeznek egymással. A transzfer fogalmától eltérően a szállítás fogalmát a 2009/43/EK irányelv nem tartalmazza és ennek megfelelően a Htkr. sem foglalkozik vele.

A szállítás fogalma emellett egyáltalán nem jelenik meg a polgári felhasználás körében sem, a 2021/555/EU irányelv, az Lftv. és az Lfkr. sem tartalmazzák fogalmát, csupán a részletszabályokról rendelkeznek több-kevesebb részletességgel. Ez ugyanakkor különösebb értelmezési nehézséget – véleményünk szerint – nem okoz, tekintettel arra, hogy a transzfer fogalma egyértelműen meghatározásra került, mint az egyes tagállamok közötti mozgás. Ennek alapján tehát a szállítás kizárólag az adott tagállamon belüli mozgást foglalhatja magában.

3. Összefoglalás

Az elmúlt években az Európai Parlament és az Európai Tanács részéről egy határozott állásfoglalás figyelhető meg a rövid tűzfegyverek/rövid lőfegyverek szülő irányelvek szigorításával kapcsolatban, amely során előtérbe helyezték azoknak a biztonsági kockázatoknak a csökkentését, amelyek a legális és az illegális fegyverek által jelentett veszélyeket erősítették. Kiemelten kezelték a rövid tűzfegyverek/rövid lőfegyverek transzferére és szállítására vonatkozó kérdésköröket, amelyek a rövid tűzfegyverek/rövid lőfegyverekre vonatkozó szabályok szigorítását megalapozó és az Európai Uniót érintő új biztonsági dilemmák feloldásával összefüggésben egy komplex megoldási struktúrát eredményezhetnek. Vizsgálatunk tárgya a

rövid tűzfegyverek/rövid löfegyverek transzferjére és szállítására vonatkozott, mivel ez a fegyvertípus, amely könnyen elrejthető és dinamikusan használható az emberi élet kioltása érdekében, egyúttal jelentős mértékben veszélyezteti az állampolgárok biztonságát és nagymértékben növeli a bűn- és terrorcselekmények elkövetésének kockázatát.

A tanulmány általános megállapítása és következtetése, hogy rövid tűzfegyverek/rövid löfegyverek szállítására vonatkozó hazai végrehajtási intézkedések alapvetően hiánytalanok és megfelelnek a közösségi jogi szabályozásban megfogalmazott célkitűzéseknek. Azonban megjegyezni szükséges, hogy a tiltott löfegyverkereskedelem önmagában komoly problémát hordoz, és egy olyan biztonsági kockázatot jelent, amely jelentősen hozzájárul az erőszakos bűncselekmények elkövetésével okozott társadalmi bizonytalansághoz, valamint más bűncselekmények (mint például a kábítószer-csempészet, az emberkereskedelem, valamint a terrortámadások) elkövetéséhez. Ezek a biztonsági kockázatok jelentős mértékben veszélyeztetik az uniós tagállamok és az állampolgárok biztonságát. Az Európai Unióban a tiltott löfegyver-kereskedelem jellegét és mértékét nehéz felmérni a probléma rejtett természetéből adódóan. Az Európai Unió tagállamai és bűnüldöző szervei a határokon átnyúló együttműködés keretében számos esetben közösen lépnek fel a tiltott löfegyver-kereskedelem ellen. Jelentős problémákat azonosíthatunk a határokon átnyúló, tiltott löfegyverek illegális kereskedelmének kezelésével kapcsolatban is³⁹.

³⁹ Philip J. COOK – Wendy CUKIER – Keith KRAUSE: The illicit firearms trade in North America, *Criminology and Criminal Justice*, 2009/9. 265-267. o.

Fontos rávilágítani, hogy az Európai Bizottság jogalkotási mechanizmusának figyelemmel kell lenni egyrészt az Európai Unió tagállamait érintő biztonságpolitikai kihívásokra, másrészt az emberek biztonságérzetének erősítésével kapcsolatban megfogalmazott elvárásokra és szükségletekre. Ezzel összefüggésben az Európai Unió biztonságpolitikai koncepciójának megoldási struktúrákat kell felvázolnia olyan a lőfegyverekkel kapcsolatos biztonsági kihívásokkal és kockázatokkal kapcsolatban, mind a rövid tűzfegyverek, illetve rövid lőfegyverek transzferére és szállítására vonatkozó kérdéskörök, valamint a tárgyalt lőfegyver típusok hatékonyabb nyomon követésének javítása.